

ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว ๑๕๖๐

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี

ถนนเคซา ปน ๙๔๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี
และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๘๘

ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และเพื่อเป็นการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง กอปรกับเข้าสู่ฤดูหนาว ซึ่งเป็นช่วงที่เอื้อต่อการเกิดการระบาดของสัตว์ปีก กรมปศุสัตว์ได้กำหนดแผนการดำเนินงานตามโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ขึ้น ในระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อให้การดำเนินโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ในระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จังหวัดปัตตานี จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. ประสานกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังโรค โดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วันที่ผ่านมา พร้อมจัดทำข้อมูลดังกล่าว

๒. กรณีเมื่อทราบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตาย โดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคไข้หวัดนกให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ

๓. ร่วมกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ ทำลายสัตว์ปีกที่เหลือนในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่าจะมีโอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที

๔. เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนก

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสีชัย เจริญทรัพย์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๗๓๓๔-๙๕๑๙ ต่อ ๑๑๒

โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๕๑

☐ ก.บพ.
☐ ก.มก.
☒ ก.พด.
☐ ก.ภร.
☐ ก.งบ.

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๙๙

ลง. ปัตตานี
ที่ ๕๗๖
วันที่ ๒๖ มี.ค. ๒๕๕๘
เวลา ๙.๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๔/ว ๓๐๕๓๘

ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และเพื่อเป็นการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง กอปรกับเข้าสู่ฤดูหนาว ซึ่งเป็นช่วงที่เอื้อต่อการเกิดการระบาดของสัตว์ปีก กรมปศุสัตว์ได้กำหนดแผนการดำเนินงานตามโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ขึ้น ในระหว่างวันที่ ๑-๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ในระหว่างวันที่ ๑-๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. ประสานกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังโรค โดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วันที่ผ่านมา พร้อมจัดทำข้อมูลดังกล่าว

๒. กรณีเมื่อทราบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตาย โดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคไข้หวัดนกให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ

๓. ร่วมกับหน่วยงานปศุสัตว์ในระดับพื้นที่ ทำลายสัตว์ปีกที่เหลือนในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่าจะมีโอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที

๔. เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคไข้หวัดนก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ช.ธนะ

(นายโจษชัย เดชอมรธัญ)

รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม
โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒-๓

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๔/ว ๙๐๕๙๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 1909
วันที่ 8 ส.ค. 2558
เวลา

กรมปศุสัตว์

ถนนพญาไท กทม.๑๐๔๐๐

๙๐ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

ตามที่กรมปศุสัตว์มีนโยบายให้มีการณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และเพื่อเป็นการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง กอปรกับเข้าสู่ฤดูหนาว ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีโอกาสเกิดโรคระบาดสัตว์ปีก นั้น กรมปศุสัตว์จึงได้กำหนดแผนการดำเนินงานตามโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทยครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ ขึ้น ในระหว่างวันที่ ๑-๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย
จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนิตย์ เอนกวิทย์)
รองอธิบดี รักษาการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สน.สช.
เลขรับ 165
วันที่ 8 ส.ค. 2558
เวลา

สสส
เลขรับ 39
วันที่ 8 ส.ค. 2558
เวลา

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

โทร.๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๖๑ -๒

โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๒

โครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘

๑. หลักการและเหตุผล

โรคไข้หวัดนกเป็นโรคระบาดที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากที่ผ่านมามีการระบาดอย่างกว้างขวางในหลายๆ ประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย โดยก่อความเสียหายให้แก่อุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ปีกและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกทั่วไป และยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นโรคที่ติดต่อไปยังคนและทำให้มีผู้เสียชีวิต ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคนี้ให้หมดไป โดยมีแนวทางการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีเพื่อลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศ

อย่างไรก็ตามแม้ประเทศไทยจะไม่พบโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกมาเป็นระยะเวลามากกว่า ๖ ปี แต่ยังคงมีรายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้านหรือประเทศในภูมิภาคเดียวกันอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี ๒๕๕๗ ได้มีรายงานการพบการติดเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N6 ในมนุษย์เป็นครั้งแรกในประเทศจีน และมีการระบาดมายังประเทศเวียดนามในเวลาต่อมา ในขณะเดียวกันในช่วงปลายปี ๒๕๕๗ ที่ผ่านมา มีการระบาดของโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N8 ชนิดรุนแรง ในหลายประเทศของสหภาพยุโรปและประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศเยอรมนี อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ อิตาลี แคนาดา เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น เป็นต้น และพบการรายงานผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 อย่างต่อเนื่อง ในประเทศอียิปต์ เวียดนาม กัมพูชา เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบการรายงานของการเสียชีวิตจากโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N9 ซึ่งสายพันธุ์ H7N9 มีลักษณะทางพันธุกรรมของเชื้อบ่งชี้ถึงความสามารถในการติดเชื้อในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมรวมถึงมนุษย์มากกว่าไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์อื่นๆ ซึ่งเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N9 ยังไม่มีรายงานพบความรุนแรงของโรคในสัตว์ปีกและไม่สามารถสังเกตโรคจากลักษณะทางอาการของสัตว์ปีกได้ เนื่องจากสัตว์ปีกที่ได้รับเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ H7N9 อาจแสดงอาการป่วยเพียงเล็กน้อยและไม่ทำให้สัตว์ปีกตาย แตกต่างกับเชื้อไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ที่เคยมีการระบาดในประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๕๗ เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดโรค กรมปศุสัตว์จึงกำหนดให้มีโครงการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกแบบบูรณาการของประเทศไทย ปีละ ๒ ครั้ง เพื่อการค้นหาสัตว์ที่ติดเชื้ออย่างรวดเร็วและแม่นยำทั้งเชื้อไข้หวัดนกชนิดรุนแรง และชนิดความรุนแรงต่ำ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานในการควบคุมโรคทำได้อย่างทันทั่วทั้งที่สามารถลดการแพร่กระจายของโรคไปยังสัตว์ปีกอื่นๆ ได้นอกจากนี้ข้อมูลที่มีคุณภาพอันได้มาจากการเฝ้าระวังโรคยังนำมาวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ได้หลายด้าน เช่น การวิเคราะห์การเกิดโรคในเชิงเวลา การวิเคราะห์การกระจายตัวของโรคในเชิงพื้นที่ การประเมินความเสี่ยงและความรุนแรงของโรคจากดัชนีวัดความรุนแรงในสัตว์ปีกชนิดต่างๆ รวมทั้งการติดตามการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมของเชื้อไวรัส เป็นต้น โดยการดำเนินงานในครั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้เพิ่มพื้นที่ในการเก็บตัวอย่างเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้หวัดนก เช่น ในตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิต โรงฆ่าสัตว์ปีก เป็นต้น โดยกำหนดให้ดำเนินการ ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อค้นหาโรคที่ยังอาจแฝงตัวอยู่และทำการควบคุมและกำจัดโรคโดยเร็ว

๒.๒ เพื่อศึกษาและประเมินภาวะโรคไข้หวัดนกในแต่ละพื้นที่

๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ ทราบสถานะโรคไข้หวัดนกในแต่ละพื้นที่ เพื่อใช้ในการวางแผนควบคุมโรค และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้หวัดนกต่อไป

๓.๒ ควบคุมการระบาดของโรคไข้หวัดนกในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็ว

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๔.๑ หน่วยงานหลัก ได้แก่ กรมปศุสัตว์ ซึ่งประกอบด้วย

๔.๑.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

๔.๑.๒ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

๔.๑.๓ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ทั้ง ๗ แห่ง

๔.๑.๔ ปศุสัตว์เขต ๑-๙

๔.๑.๕ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด

๔.๒ หน่วยงานสนับสนุน ได้แก่

๔.๒.๑ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๒.๒ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข

๔.๒.๓ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงมหาดไทย

๔.๒.๔ หน่วยงานในสังกัด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเชิงรุกด้วยอาการทางคลินิก (Clinical Active Surveillance)

เป้าหมาย : ทุกพื้นที่/ ทุกชนิดสัตว์ปีก

การดำเนินการ :

๖.๑.๑ เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์/เจ้าพนักงานสัตวบาล/พนักงานราชการกิจกรรมการป้องกันแก้ไขและเตรียมความพร้อมรับมือปัญหาโรคไข้หวัดนก/ปศุสัตว์ตำบล/ อาสาพัฒนาปศุสัตว์/ เครือข่ายเฝ้าระวังโรค/และเครือข่ายของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาสาสมัครสาธารณสุข ฝ่ายปกครอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ดำเนินการเฝ้าระวังโรคโดยสอบถามลักษณะอาการสัตว์ปีกจากเจ้าของทุกรายในระยะเวลา ๓๐ วัน ที่ผ่านมา และเมื่อทราบหรือพบสัตว์ปีกป่วยหรือตายโดยมีลักษณะน่าสงสัยโรคไข้หวัดนกให้ดำเนินการแจ้งสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ เพื่อตรวจสอบและเก็บตัวอย่างส่งตรวจ

๖.๑.๒ สัตวแพทย์ทำการตรวจสอบสัตว์ปีกที่ป่วยตาย หากมีอาการตามนิยามโรคไข้หวัดนกให้เก็บตัวอย่างส่งตรวจ ดังนี้

๑) เก็บตัวอย่างสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีก จำนวน ๒-๕ ตัว ใส่ถุงพลาสติก ๒ ชั้น แล้วมัดปากถุงให้แน่น ส่งที่สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค เพื่อตรวจวินิจฉัยโรค

๒) เก็บประวัติสัตว์ปีก (รวมทั้งพิกัดจุดเกิดโรค) กรอกลงในแบบฟอร์ม รก.๑ ส่งให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๖.๑.๓ สำนักงาน...

๖.๑.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ รายงานตามแบบ รก.๑ ลงในระบบอินเทอร์เน็ต (ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้หวัดนก)

๖.๑.๔ ดำเนินการทำลายสัตว์ปีกที่เหลือในฝูงและสัตว์ปีกบริเวณใกล้เคียงที่คาดว่าจะมี โอกาสได้รับเชื้อโรคแล้วทั้งหมดทันที โดยไม่ต้องรอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการและดำเนินการตามมาตรการ ควบคุมโรคในพื้นที่อย่างเร่งด่วนทันที

๖.๑.๕ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis) หากไม่ใช่โรคใช้หวัดนกต้องวินิจฉัยด้วยการ ป่วย/ ตายดังกล่าวมีสาเหตุจากอะไร และรายงานผลการตรวจวินิจฉัยโรคไปยังสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๖.๑.๖ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรายงานผลการตรวจวินิจฉัยโรคที่ได้รับจาก ห้องปฏิบัติการ ตามข้อ ๖.๑.๕ หรือผลการสอบสวนโรคลงในระบบอินเทอร์เน็ต (ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้า ระวังโรคใช้หวัดนก)

๖.๑.๗ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้รายงานผลการ เฝ้าระวังโรคในสัตว์ปีกป่วยตายประจำวันทุกวัน กรณีไม่พบสัตว์ปีกป่วยตายให้รายงาน zero report ด้วย

๖.๒ การเฝ้าระวังโรคใช้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการ ในสัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้าน (Back yard)

เป้าหมาย :

๑) สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะ ฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่เสี่ยงต่อโรคระบาดตามกำหนด

๒) สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็น ลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบตำบลที่ติด ชายแดนประเทศเพื่อนบ้านตามกำหนด

๓) สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ของ นกและพื้นที่มีนกอพยพจำนวนมากในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่และพื้นที่มีนกอพย พจำนวนมากตามกำหนด

การดำเนินการ

๖.๒.๑ ให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สุ่มพื้นที่เสี่ยงต่อโรคระบาด ได้แก่ พื้นที่ตำบลที่มีสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ พื้นที่เลี้ยงไก่พื้นเมืองหนาแน่น พื้นที่มีนกอพยพจำนวนมาก พื้นที่ตำบล ที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบ และพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ของนกในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบตามกำหนด

๖.๒.๒ การสุ่มเก็บตัวอย่าง

ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มครัวเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก ดังนี้

- สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านรวมถึงที่ไม่ เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่เสี่ยงต่อโรคระบาด จำนวน ๔ ครัวเรือน ทุกหมู่บ้าน ของตำบลที่ กำหนด ตามข้อ ๖.๒.๑

- สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้าน รวมถึงที่ไม่เลี้ยงเป็นลักษณะฟาร์มในพื้นที่ตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านและภายในรัศมี ๕ กิโลเมตร รอบตำบลที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้านตามกำหนด จำนวน ๔ ครัวเรือน ในหมู่บ้านและตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๖.๒.๑

- สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab สัตว์ปีกที่เลี้ยงบริเวณบ้านใกล้ พื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ของนกในรัศมี ๕ กิโลเมตรรอบบริเวณพื้นที่แหล่งทำรังวางไข่ตามกำหนด จำนวน ๔ ครัวเรือน ในหมู่บ้านและตำบลที่กำหนด ตามข้อ ๖.๒.๑

๖.๒.๓) การเก็บตัวอย่าง...

๖.๒.๓ การเก็บตัวอย่าง ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากสัตว์ปีก ๕ ตัว (๑ หลอดตัวอย่าง) ต่อครัวเรือน (หากมีครัวเรือนไม่ครบ ๔ ครัวเรือน/หมู่บ้าน ให้เก็บตัวอย่างทุกครัวเรือนหรือถ้าครัวเรือนมีสัตว์ปีกไม่ครบ ๕ ตัวให้เก็บทุกตัวที่เลี้ยงไว้) โดยเน้นให้กรอกข้อมูลใน แบบ ตก.๑ (เฉพาะกิจ) ให้ชัดเจนทุกรายเกษตรกรแนบไปพร้อมกับใบส่งตัวอย่าง

๖.๒.๔ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอรายงานแบบ ตก.๑ (เฉพาะกิจ) ลงในระบบอินเตอร์เน็ต (ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคใช้หวัดนก)

๖.๓ การเฝ้าระวังโรคใช้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในเป็ดไล่ทุ่ง

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab และ serum ในเป็ดไล่ทุ่งตามที่กำหนด

การดำเนินงาน

๖.๓.๑ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์สุ่มพื้นที่และจำนวนฝูงเป็ดที่เก็บตัวอย่าง

๖.๓.๒ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มฝูงเป็ดไล่ทุ่งที่จะเก็บตัวอย่าง โดยให้เก็บตามจำนวนฝูงและอำเภอที่กำหนดไว้ ตามข้อ ๖.๓.๑

๖.๓.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุ่มเก็บตัวอย่าง cloacal swab ฝูงละ ๖๐ ตัว (๑๒ หลอดตัวอย่าง) และ serum สุ่มเก็บฝูงละ ๓๐ ตัว (ตัวอย่าง cloacal swab และ serum ให้เก็บตัวอย่างจากเป็ดตัวเดียวกัน) โดยเน้นให้กรอกข้อมูลในแบบ ตก.๑ (เฉพาะกิจ) ให้ชัดเจนทุกรายเกษตรกรแนบไปพร้อมกับใบส่งตัวอย่าง

๖.๔ การเฝ้าระวังโรคใช้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในฟาร์มมาตรฐานไก่ไข่

เป้าหมาย : ทุกพื้นที่/ทุกฟาร์มไก่ไข่ประเภทมาตรฐานฟาร์ม

การดำเนินงาน

๖.๔.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากไก่ไข่ โดยเก็บตัวอย่างด้วยวิธี oropharyngeal swab จำนวน ๔ หลอดตัวอย่าง/ฟาร์ม จากทุกโรงเรือนในฟาร์ม (ไก่ไข่ ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง) ทุกฟาร์มมาตรฐานไก่ไข่

๖.๕ การเฝ้าระวังโรคใช้หวัดนกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในตลาดค้าสัตว์ปีกมีชีวิตเพื่อการบริโภค (ไก่หรือเป็ด)

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก และตัวอย่างจากสิ่งแวดล้อม ดังนี้ ๑. กล่องใส่สัตว์ปีกหรือบริเวณกรงสัตว์ปีกหรือภาชนะใส่สัตว์ปีกที่มีชีวิต ๒. ภาชนะที่ใช้บรรจุของเสียจากกระบวนการฆ่าสัตว์ (เช่น ลำไส้ ขนสัตว์ปีก เป็นต้น) ๓. ผ้าเช็ดโต๊ะที่เปียกชื้น ๔. โต๊ะวางซากตระกร้าหรือภาชนะที่ใช้ใส่ชิ้นส่วนไก่ที่ชำแหละแล้ว ในตลาดค้าสัตว์ปีกทุกแห่ง

การดำเนินงาน

๖.๕.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกเพื่อการบริโภค จำนวน ๖ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๖ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ร้านละ ๑๐ ตัว (ให้เก็บ oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก จำนวน ๑๐ ตัวต่อหนึ่งร้าน) โดยเน้นให้เก็บในสัตว์ปีกที่มีลักษณะซึม อ่อนแอ หรือแสดงอาการป่วย

๖.๕.๒ ให้สำนักงาน...

๖.๕.๒ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกเพื่อการบริโภค จำนวน ๕ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๕ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง environment swab (ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม) ร้านละ ๑๒ ตัวอย่าง จำนวนรวมทั้งสิ้น ๖๐ ตัวอย่าง (จำนวน ๒๐ หลอดตัวอย่าง) และ เก็บตัวอย่างน้ำกินสำหรับสัตว์ปีกในตลาดค้าสัตว์ปีกทุกแห่ง จำนวน ๑ ตัวอย่างต่อตลาดค้าสัตว์ปีก

๖.๕.๓ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด รายงานแบบ ตส.๑ จัดส่งให้สำนักงานปศุสัตว์เขต เพื่อรวบรวมส่งให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

๖.๖ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์นกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในตลาดค้าสัตว์ปีกสวยงามในกรุงเทพฯ

๖.๖.๑ ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกรุงเทพมหานคร เก็บตัวอย่างจากร้านค้าสัตว์ปีกสวยงาม จำนวน ๑๒ ร้านต่อตลาด (หากมีไม่ถึง ๑๒ ร้านให้เก็บทุกร้าน) โดยสุ่มเก็บตัวอย่าง oropharyngeal swab ร้านละ จำนวน ๕ ตัว (ให้เก็บ oropharyngeal swab ในสัตว์ปีก จำนวน ๕ ตัวต่อหนึ่งร้าน) โดยเน้นให้เก็บ ในสัตว์ปีกที่มีลักษณะซึม อ่อนแอ หรือแสดงอาการป่วย

๖.๖.๒ สำนักงานปศุสัตว์กรุงเทพมหานคร รายงานแบบ ตส.๑ จัดส่งให้สำนักงานปศุสัตว์เขต เพื่อรวบรวมส่งให้สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

๖.๗ การเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์นกเชิงรุกทางห้องปฏิบัติการในโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ได้รับใบอนุญาต ขจส.๒

เป้าหมาย : สุ่มเก็บตัวอย่างโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ได้รับใบอนุญาต ขจส. ๒

การดำเนินงาน

- ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างจากสัตว์ปีกโดยเก็บตัวอย่าง ด้วยวิธี cloacal swab จำนวน ๔ หลอดตัวอย่าง/โรงฆ่า (สัตว์ปีก ๕ ตัว/๑ หลอดตัวอย่าง)

๖.๘ การตรวจวินิจฉัยและรายงานผล

๖.๘.๑ การตรวจวินิจฉัย : สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ สัตวแพทย์ประจำภาค ดำเนินการตรวจตัวอย่างดังนี้

๑) ตรวจตัวอย่างสัตว์ปีกหรือซากสัตว์ปีกเพื่อหาสาเหตุของการป่วยตาย

๒) ตรวจตัวอย่าง oropharyngeal swab และ cloacal swab โดยการ แยกเชื้อไวรัส Avian influenza หรือ Newcastle disease

๖.๘.๒ การรายงานผล : สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ/ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ สัตวแพทย์ประจำภาค รายงานผลดังนี้

๑) รายงานผลการตรวจวินิจฉัยแยกโรค (Differential Diagnosis) ให้ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

๒) รวบรวมผลการตรวจตัวอย่าง cloacal swab และ oropharyngeal swab ให้ สคบ.ตามแบบฟอร์ม ตก.๒ เฉพาะกิจ และแบบฟอร์ม ภร.๒ ในรูปแบบ Spread Sheet โดยใช้ โปรแกรม MS Excel ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ birdflu@dld.go.th ภายในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๖.๙ กรณีผลการตรวจวินิจฉัยเป็นโรคใช้หัตถ์นก ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ และมาตรการที่กรมปศุสัตว์กำหนดไว้

๗. การติดตามประเมินผล

สำนักงานปศุสัตว์เขตออกติดตามและประเมินผลการดำเนินงานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่และ
รายงานมายังสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ภายในวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

๘. งบประมาณ

กิจกรรมป้องกัน แก้ไขและเตรียมความพร้อมรับปัญหาโรคไข้หวัดนก โดยสำนักควบคุม ป้องกันและ
บำบัดโรคสัตว์ ได้อนุญาตให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว